

۱ مصراع «به حلاوت بخورم زهر که شاهد ساقی است» با کدام بیت تناسب معنایی دارد؟

- ۱ شربتی تلخ‌تر از زهر فراق است / تا کند لذت وصل تو فراموش مرا
- ۲ به جای دوست گرت هر چه در جهان بخشند / رضا مده که متاعی بود حقیر از دوست
- ۳ درد عشق تو که جان می‌سوزدم / گر همه زهر است از جان خوش‌تر است
- ۴ شاهد که در میان نبود شمع گو بمیر / چون هست اگر چراغ نباشد منور است

۲ در بیت گزینۀ، همۀ آرایه‌های «تشبیه، واج‌آرایی و جناس» وجود دارد.

- ۱ مرغان نگر باز از هوا، مانند بلبل در نوا / گویی که بلقیس از سبا، سوی سلیمان می‌رسد
- ۲ دامن دوست به دست آر و ز دشمن بگسل / مرد یزدان شو و فارغ گذر از اهرمان
- ۳ به یاد آر و دیار آنچنان بگریم زار / که از جهان ره و رسم سفر براندازم
- ۴ من عهد تو سخت سست می‌دانستم / بشکستن آن درست می‌دانستم

۳ نقش دستوری کدام واژه، نادریست است؟

- ۱ نکته‌ای گویمت که گر شنوی / شاد، مانی به جان و زنده، به تن (مفعول)
- ۲ گفتم که روی خوبت از من چرا نهان است / گفتا تو خود حجایی و نه رخم عیان است (مسند)
- ۳ راستی را، کیس نمی‌داند که در فصل بهار / از کجا گردد پدیدار، این همه نقش و نگار؟ (نهاد)
- ۴ گشت از کلک فدایی چو دلش دود بلند / بر ورق کرد رقم، بس که مکرر تشنه (نهاد)

۴ در کدام گزینه آرایه‌ی جناس به کار نرفته است؟

- ۱ بهار آمد بیا تا داد عمر رفته بستانیم / به پای سرو آزادی، سر و دستی برافشانیم
- ۲ بر آن گونه رفتند هر دو به رزم / تو گفتی که اندر جهان نیست بزم
- ۳ روشنی طلعت تو ماه ندارد / پیش تو گل رونق گیاه ندارد
- ۴ بگفت از عشق کارت سخت زار است / بگفت از عاشقی خوش‌تر، چه کار است

۵ در تمامی گزینه‌ها آرایه‌ی جناس به کار رفته است، به‌جز

- ۱ حیف است طایری چو تو، در خاکدان غم
- ۲ ای هدهد صبا به سبا می‌فرستمت
- ۳ بی‌نام تو نامه کی کنم باز؟
- ۴ شرف مرد به جود است و کرامت به سجود

در کدام گزینه بیشترین تعداد وابسته‌ی پسین از نوع وابسته‌ی پسین در گروه اسمی «حرم مطهر» وجود دارد؟

- ۱ امیرکبیر با صدای رسا خطاب به اطرافیان گفت: «مسئول جهل مردم، ما هستیم.»
- ۲ میرزا محمدخان که خود شاعری سرشناس بود، نوه‌اش را به مجالس شعرا ببرد.
- ۳ قائم مقام به کمک استعداد سرشار خود یکی از مردان نامی کشورداری شد.
- ۴ وی توانست منشأ خدمات فراوان برای کشور ایران باشد.

کدام واژه‌های گروه «الف» مترادفی در میان واژه‌های گروه «ب» ندارند؟
الف) توطئه، ذکاوت، سلاح، پوچی، نیایش، آرمان
ب) امیدوار، دعا، ابزار جنگ، ساخت و پاخت کردن، تیزهوش، بیهودگی

- ۱ سلاح و آرمان ۲ ذکاوت و آرمان ۳ سلاح و نیایش ۴ ذکاوت و نیایش

در عبارت زیر، چه تعداد نادرستی املائی یافت می‌شود؟
«ای دوست! نام من خوش‌بو کردی و مرا بزرگ داشتی و هرمت نهادی. ما نیز نام تو معطر گردانیم.
این ایرانی پرشور وقتی نیرنگ استعمار را در کشورش دریافت، نامه‌ای به مرجع تقلید شیعیان، میرزای شیرازی نوشت تا
تنباکو را تهریم کند و سرانجام وی فتوای تاریخی را صادر کرد.»

- ۱ یک ۲ دو ۳ سه ۴ چهار

داستان زیر را از گلستان سعدی برگزیده‌ایم، با دقت بخوانید و به سه سؤال بعدی پاسخ دهید.
روزی بود و روزگاری. کشتی‌گیری بود که در فن کشتی سرآمد روزگار خود به شمار می‌رفت. او تمام فنون کشتی‌گیری را می‌دانست و در مقابل هر حریفی، فنی را به کار می‌برد. به این ترتیب کشتی‌گیر، پشت همه‌ی حریفان خود را به خاک رسانده و شهرت عجیبی پیدا کرده بود. این کشتی‌گیر شاگردی داشت که با علاقه‌ی زیاد فنون را از استادش می‌آموخت تا مانند استادش در کشتی‌گیری مهارت‌های لازم را پیدا کند. روزی که استاد همه‌ی فن‌ها را به شاگردش آموخته بود، شاگردش به نبرد با حریفان مشغول شد. شاگرد جوان با کمک فن‌هایی که از استادش آموخته بود و زوری که داشت، همه‌ی حریفان را شکست داد و همین مسئله باعث غرور بی‌جای وی شد تا جایی که ادعا کرد می‌تواند استادش را هم شکست بدهد. استاد در کمال ناراحتی اعلام کرد که حاضر است با او کشتی بگیرد. استاد و شاگرد پنجه در پنجه‌ی هم انداختند. زور جوان از استادش بیش‌تر بود و اگر استاد، معطل می‌کرد، جوان او را بر زمین می‌زد! استاد ناگهان با فنی که برای شاگردش تازه می‌نمود و با یک حرکت سریع، شاگردش را به آسمان برد و بر زمین کوفت. بله، استاد همه‌ی فن‌ها را به شاگرد آموخته بود، مگر یک فن!

پیام کدام گزینه از حکایت برداشت نمی‌شود؟

- ۱ غرور بی‌جا اسباب شکست افراد را فراهم می‌کند.
- ۲ گاهی اوقات شاگردان حق استادان خود را به درستی ادا نمی‌کنند.
- ۳ زور شاگردان جوان از استادان خود معمولاً بیش‌تر است.
- ۴ هر استادی مسئولیت آموختن تمام فنون را بدون کم و کاست به شاگردانش دارد.

در کدام گزینه «ان» واژه‌ی مشخص‌شده، نشانه‌ی جمع است؟

- ۱ همه‌ی حریفان را شکست داد و همین مسئله باعث غرور بی‌جا وی شد.
- ۲ استاد ناگهان با فنی که برای شاگردش تازه می‌نمود.
- ۳ شاگرد جوان با کمک فن‌هایی که از استادش آموخته بود.
- ۴ با یک حرکت سریع، شاگردش را به آسمان برد و بر زمین کوفت.

در کدام گزینه، تمامی وابسته‌های پسین از نوع وابسته‌ی پسین گروه اسمی «شاگرد جوان» است؟

- ۱ زور جوان، یک فن، غرور بی‌جا
 ۲ شهرت عجیب، علاقه‌ی زیاد، حرکت سریع
 ۳ همه‌ی فن‌ها، کمال ناراحتی، روزگار خود
 ۴ فن کشتی، تمام فنون، مهارت‌های لازم

در تمامی گزینه‌ها، گروه اسمی شامل صفت اشاره یافت می‌شود به‌جز

- ۱ از خدا در ذهنم این تصویر بود
 ۲ زود می‌گفتند: این، کار خداست
 ۳ تازه فهمیدم: خدایم این خداست
 ۴ آن خدا بی‌رحم بود و خشمگین

در کدام گزینه تعداد آرایه‌ی جناس به کار رفته از سایر گزینه‌ها بیش‌تر است؟

- ۱ چون تیر مدارید ز ما چشم اقامت/ کز قامت خم‌گشته در آغوش کمانیم
 ۲ چوک ز شاخ درخت خویشتن آویخته/ زاغ سیه بر دو بال غالیه آمیخته
 ۳ شرح این آتش جان‌سوز نگفتن تا کی/ سوختم سوختم این راز نهفتن تا کی
 ۴ وقت است تا برگ سفر بر باره بندیم/ دل بر عبور از سد خار و خاره بندیم

مصراع «به حلاوت بخورم زهر که شاهد ساقی است» با کدام بیت تناسب معنایی دارد؟

- ۱ شربتی تلخ‌تر از زهر فراق است/ تا کند لذت وصل تو فراموش مرا
 ۲ به جای دوست گرت هرچه در جهان بخشند/ رضا مده که متاعی بود حقیر از دوست
 ۳ درد عشق تو که جان می‌سوزدم/ گر همه زهر است از جان خوش‌تر است
 ۴ شاهد که در میان نبود شمع گو بمیر/ چون هست اگر چراغ نباشد منور است

با توجه به ارتباط واژه‌های زیر، کدام واژه با بقیه ناهماهنگ است؟

«ممبر، سمبل، شنبه، پمبه»

- ۱ ممبر ۲ شنبه ۳ سمبل ۴ پمبه

در عبارت زیر، چند «ترکیب اضافی» یافت می‌شود؟

«صدای کلاغ‌ها سکوت باغ را می‌شکست. برف به آرامی می‌بارید. هیاهوی کلاغ‌ها گوش محمدتقی را آزار می‌داد.»

- ۱ دو ۲ سه ۳ چهار ۴ یک

در کدام بیت، غلط املایی یافت می‌شود؟

- ۱ ای هدهد سبا به صبا می‌فرستمت/ بنگر که از کجا به کجا می‌فرستمت
 ۲ عزت از خواری نشناخته‌ای/ عمر در خارکشی باخته‌ای
 ۳ به حلاوت بخورم زهر که شاهد ساقی است/ به ارادت بکشم درد که درمان هم از اوست
 ۴ صبح صادق، قدرت کاذب شکست/ رشته‌های دام اهریمن گسست

عبارت زیر کدام اثر را معرفی می‌کند؟

«موضوع این کتاب، معرفی برخی از بزرگان عارف و شرح اصطلاحات و الفاظ رایج میان آن‌هاست.»

- ۱ فرزند ایران ۲ جامع‌التواریخ ۳ تاریخ اردلان ۴ رساله‌ی قشیریه

از میان ترکیب‌های زیر موصوف و صفت‌ها را مشخص کنید.
کتاب لغت، خواننده عادی، تلقظ صحیح، کتاب کلیله و دمنه، افراد کتاب‌خوان

برای هر یک از کلمه‌های زیر یک یا دو هم‌خانواده بنویسید.
انصاف، دیده، ضمین

۱ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مصراع «به حلاوت بخورم زهر که شاهد ساقی است» با بیت گزینه‌ی ۳ تناسب معنایی دارند و هر دو بر این مفهوم تأکید دارند که «هر آنچه از جانب دوست رسد، حتی اگر زهرکشنده باشد، نزد ما با ارزش و خوشایند است.»

۲ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بررسی آرایه‌ها:
تشبیه: مشبّه: مرغان / مشبّه‌به: بلبل / ادات تشبیه: مانند
واج‌آرایی: تکرار صامت «س» در مصراع دوم
جناس: «هوا» و «نوا»

۳ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بررسی گزینه‌ها:
گزینه‌ی ۱: گویمت: یعنی به تو بگویم؛ بنابراین ضمیر «ت» نقش متممی دارد.
گزینه‌ی ۲: جمله این است: تو خود حجاب هستی.
گزینه‌ی ۳: «کس» نهاد است.
گزینه‌ی ۴: اگر بیت را به صورت ترتیب اجزای جمله بنویسید، نقش‌ها مشخص می‌شود. فدایی از بس که بر صفحه‌ی

دفتر واژه‌ی «تشنه» را نوشت و تکرار کرد از قلم او هم مانند دلش دود آه و اندوه بلند شد.
نهاد مضاف‌الیه مسند

۴ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

۵ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در گزینه‌های (۲)، (۳) و (۴) آرایه‌ی جناس به کار رفته است، ولی در گزینه‌ی (۱) این‌طور نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) صبا و سبا (۳) نام و نامه (۴) جود و سجود

۶ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

حرم مطهر

رابطه‌ی پسین (صفت بیانی)

در گزینه‌ی (۳) بیش‌ترین تعداد صفت بیانی وجود دارد.
بررسی گزینه‌ها:

(۱) صدای رسا

صفت بیانی

(۲) شاعری سرشناس

صفت بیانی

(۳) استعداد سرشار / مردان نامی

صفت بیانی صفت بیانی

(۴) خدمات فراوان

صفت بیانی

۷

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. واژه‌های «ذکاوَت» و «آرمان» مترادفی در میان واژه‌های گروه «ب» ندارند.

ذکاوَت: تیزهوشی آرمان: امید

۸

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در عبارت، سه نادرستی املائی یافت می‌شود که عبارتند از:

هرمت ← املای صحیح
 تحریم ← املای صحیح

سادر ← املای صحیح
 صادر ← املای صحیح

۹

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. پیام‌های گزینه‌های (۱)، (۲) و (۳) از حکایت قابل برداشت هستند، ولی پیام گزینه‌ی (۴) از حکایت برداشت نمی‌شود.

۱۰

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

در واژه‌ی «حریفان»، «ان» نشانه‌ی جمع است، ولی در سایر واژه‌های مشخص‌شده این چنین نیست.

۱۱

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

شاگرد جوان
 صفت بیانی

در گزینه‌ی (۲) تمامی گروه‌های اسمی شامل صفت بیانی هستند، ولی در سایر گزینه‌ها این چنین نیست.

۱۲

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در گزینه‌های (۱)، (۳) و (۴) با توجه به این‌که واژه‌های «این یا آن» پیش از اسم، واقع شده‌اند (این تصویر، این خدا، آن خدا)، «صفت اشاره» محسوب می‌شوند، ولی در گزینه‌ی (۲) پس از واژه‌ی «این» اسم قرار نگرفته است، بنابراین صفت اشاره نیست (بلکه ضمیر اشاره است).

۱۳

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بررسی گزینه‌ها:

۱) اقامت و قامت
 ۲) آویخته و آمیخته
 ۳) نگفتن و نهفتن
 ۴) «باره و خار» و «خار و خار»

در بیت گزینه‌ی (۴) تعداد بیش‌تری آرایه‌ی جناس به کار رفته است.

۱۴

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مصراع «به حلاوت بخورم زهر که شاهد ساقی است» با بیت گزینه‌ی (۳) تناسب معنایی دارند و هر دو بر این مفهوم تأکید دارند که «هر آن‌چه از جانب دوست رسد، حتی اگر زهر کشنده باشد، نزد ما بارزش و خوشایند است.»

۱۵

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. واژه‌های «ممبر، سمبل و پمبه» شکل گفتاری واژه‌های «منبر، سنبل و پنبه» هستند، ولی «شنبه» شکل نوشتاری واژه‌ی «شمبه» است.

۱۶

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

صدای کلاغ‌ها - سکوت باغ - هیاهوی کلاغ‌ها - گوش محمدتقی، ترکیب‌های اضافی هستند.

۱۷

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

سبا: نام سرزمینی در عربستان قدیم که ملکه‌ی آن به نام بلقیس مشهور است.

سبا: باد خنکی که از جانب شمال‌شرقی می‌وزد. (ای هدد صبا به سبا می‌فرستمت / بنگر که از کجا به کجا می‌فرستمت)

موضوع «رساله‌ی قشیریه» معرفی برخی از بزرگان عارف و شرح اصطلاحات و الفاظ رایج میان آنهاست.

موصوف و صفت‌ها: خواننده عادی، تلفّظ صحیح، افراد کتاب‌خوان

انصاف: منصف، نصف

دیده: دیدار، دیده‌بان

ضمین: مضمون، تضمین - ضمانت

۱	۱	۲	۳	۴
۲	۱	۲	۳	۴
۳	۱	۲	۳	۴
۴	۱	۲	۳	۴
۵	۱	۲	۳	۴
۶	۱	۲	۳	۴
۷	۱	۲	۳	۴
۸	۱	۲	۳	۴
۹	۱	۲	۳	۴
۱۰	۱	۲	۳	۴
۱۱	۱	۲	۳	۴
۱۲	۱	۲	۳	۴
۱۳	۱	۲	۳	۴
۱۴	۱	۲	۳	۴
۱۵	۱	۲	۳	۴
۱۶	۱	۲	۳	۴
۱۷	۱	۲	۳	۴
۱۸	۱	۲	۳	۴